

MONITOR WARSZAWSKI.

W WARSZAWIE, DNIA 7 SIERPNIA 1827 ROKU, WE WTOREK.

Dostrzeżenia meteorologiczne w Warszawie.						
		Cieplomierz R.	Barometr.	Wiatr.		Stan nieba.
D. 6 Sierpnia	Z rana	Stopni ciepła + 14	Cal 27 linii 10,7	Zachodni	Północno-zachodni	Dżdżysto.
	Po południu	Stopni ciepła + 17	„ — 10,8		Północno-zachodni	Dżdżysto.
	Wieczorem	Stopni ciepła + 14	„ — 10,6		Północny	Chmurno.

W A R S Z A W A.

— Rada administracyjna Królestwa, d. 21 z. m., mianowała W. Józefa Dyonizego *Minasowicza*, dotychczasowego pierwszego obrońcę Prokuratury Jmci, w Król. Pols., urzędnikiem służby ogólnej w Kommissyi rządowej przychodów i skarbu.

— Kommissarzem cyrkulu 1 miasta stołecznego Warszawy, mianowany został Ur. *Alexander Sikorski*, dotychczasowy Inspektor wydziału XV, a Inspektorem tegoż wydziału Ur. *Kwasiborski*.

— Z *Lublina*, 30 *Lipca*. — Do programmatu popisu publicznego uczniów szkoły wojewódzkiej lubelskiej, ogłoszonego przez JP. *Andrzeja Smolikowskiego*, tej szkoły Rektora, dołączona jest rozprawa w języku łacińskim: „*De usu et vi musicae apud Graecos et Romanos*“ (O muzyce u Greków i Rzymian), napisana przez *Łukasza Klonowicza*, profesora liter. starożytny w tejże szkole wojewódzkiej.

z Petersburga.

— Dnia 9 b. m., Poseł austriacki *Hrabia Zichy* miał zaszczyt otrzymać posłuchanie u N. CESARZA Jmci, w prywatnem mieszkaniu, i złożyć mu swoje listy wierzytelne.

Hrabia Einsiedel, nadzwyczajny Poseł i Minister pełnomocny Króla Jmci saskiego, w tymże dniu składał N. PANU swe listy wierzytelne.

Hrabia Lerchenfeld, sekretarz królesko-bawarskiego poselstwa, i *P. Marcolletta*, przywiązany do legacji francuskiej, przedstawieni zostali J. C. Mości.

— Wiadomo z poprzednich raportów od woyska z *Georgii*, iż Porucznik *Makow*, z pułku Białogrodzkiego ułanów, walcząc przeciw *Beyramowi*, jednemu z łotrów, znanemu z swojej nadzwyczajnej siły, którego pokonał, został ciężko raniony w nogę. W nagrodę znakomitego mężstwa, które ten officer w owym zdarzeniu okazał, N. CESARZ Jmci raczył mu przeznaczyć pałasz honorowy z napisem: *Za waleczność*.

— Wiadomości od woyska z *Georgii*. — Jenerał *Maier Pankratiew*, dowódca korpusu woyska rozłożonego w prow. *Karabagu*, dowiedziawszy się że *Xiażę Karabagu Mehti-Kuli-Chan* życzył sobie poddać się pod opiekę N. CESARZA Jmci, wyruszył d. 27 *Maja* ku wa-

wozom *Araklin* na czele dwóch batalionów piechoty, dwóch dział polowych, i czterech sotni kozaków. Pokazanie się naszego woyska zrobiło wielkie wrażenie na błędnych hordach które *Mechti-Kuli-Chan* był z sobą przyprowadził, i ułatwiło środki sprowadzenia rodziny *Chana*, znajdujący się podówczas w dość znacznej odległości na prawym brzegu *Araksu*. Dnia 30 *Maja*, *Mechti-Kuli-Chan* udał się do naszego obozu przy *Ag-Karawanseirau*, i oświadczył, że los swój chce poruczyć wspańiałości Cesarza. Natychmiast ieden batalion piechoty, iedno działo i 50 kozaków, odkomenderowane zostały w celu przeprowadzenia 3000 rodzin które oczekiwały w wąwozach *Daralagut*, nie mogąc same zbliżyć się wraz z *Chanem* na naszą ziemię, a *Mechti-Kuli-Chan* wyjechał osobiście ażeby nie dopuścić iakiegobądź oporu ze strony *Persów*.

Pomimo zbawienego wpływu na graniczące z nami powiaty, przeyscie tych rodzin, należących do ludu walecznego tułającego się pomiędzy *Karabagiem* i *Nachiczewan*, który wystawić może do boju około 4000 wyborney iazdy do częściowych utarczek, zapewnia nam związki z głównym korpusem; a nadto iego wielkie stada i trzody dostarczają nam w obfitości środków przewozu i zaopatrzenia w żywność naszego woyska.

Dnia 5 *Czerwca*, z rana o godzinie 2, ze 300 ludzi *Sarbazów* wpadło niespodziewanie na odległe nasze stanowisko karabinierów na górze *Herakliusza*, — lecz w mocney rozprawie z ręczną bronią ze stratą byli odparci.

Dnia 8 *Czerwca*, Jenerał Adjutant *Paszkiewicz* przybył do *Echmiadzinu*, gdzie przyjął brata *Assana*, Sultana *Szadlinów*, który, w iego imieniu, wzywał opieki Cesarza *Rossyi*. Podług doniesień *Szadlinów* którzy umknęli z *Sardar-Abadu*, twierdza ta ma posiadać 17 lub 18 dział i załogi do 1000 *Sarbazów* i 500 nieregularnych strzelców z *Mazanderanu*; zaopatrzenie iey w żywność nie więcej wystarczy nad 2 miesiące, i już nawet racye chleba zmniejszone zostały dla osady.

Dnia 10 *Czerwca*, woyska i bagaże poruszyły się i zmierzają ku rzece *Garniczay*, o dwadzieścia werst za *Eriwanem*, na drodze do *Nachiczewanu*.

Jenerał-Maier *Trusson* odebrał rozkaz urządzenia baterii na prawym brzegu *Zangi*, i ma z

góry Herakliusza rozpocząć moździerzowy ogień do twierdzy. (Dz. Pet.)

z Londynu, 22 Lipca.

— Spodziewają się że P. *Hobhouse*, Podsekretarz wydziału spraw zagranicznych, i Pan *Herries*, Sekretarz skarbu, podziękują za swoje miejsce.

— Dziennik *Sun* pisze że P. *Humphry Davy* zrzekł się stopnia Prezydenta w Towarzystwie Króleskiem, i dodaje, wedle powszechnej wiadomości, że go zastąpi P. *Peel*.

— „Liczba kapitałów nieużytych działa na papiery rządowe tak dalece, że staie się niepodobnem zniżenie ich ceny. Lecz niektórzy aienici bankowi nie sądzą tyle o możności wysokiego podniesienia się iak przed kilku dniami sądzą.

„Dwie są przyczyny tej nieufności. Pierwszą jest stan interesów w Lizbonie; i chociaż niebezpieczeństwo nie jest bardzo nagłe, opinia się rozchodzi że jest iakieś tajemne niebezpieczeństwo, które za nappierwszą sposobnością będzie mogło wybuchnąć. Nakoniec umysły są potrwożone przez codziennie rozchodzące się wieści względem intryg nieprzyjaciół P. *Canninga*, dla zmniejszenia jego wziętości u Króla, i osłabienia jego wpływu w parlamencie.

„Słychać czasem wieści o usnuiciu [sic] tego lub owego Lorda ze stronnictwa ministeryalnego, o zdradzie tych którzy powierzchownie zdają się do niego należyć, lub o otwartej wojnie innych, którzy dotąd nie mieli żadnego udziału w walce politycznej.

„Do tego można dodać iedno zdarzenie które zdawać się będzie mniej ważne badaczom powierzchownym, to jest: iż zaufanie innej klasy, a to nie najmniej znaczącej, osłabione zostało przez oddalenie się P. *Herries*.

„Posiadacze papierów rządowych mają iakieś bojaźliwe przeczucie o każdej zmianie w systemacie interesów skarbowych lub długu publicznego, a wiedzą oni iż terazniejszy systemat przypisać należy po większej części pracowitym usiłowaniom P. *Herries*, który pełnił wszystkie obowiązki Kanclerza Izby skarbowej, wyiawszy obowiązki przedstawiania budżetu.

„Trudno zatem będzie znaleźć człowieka co by jego miejsce mógł zastąpić.“ (Times.)

— „Dowiadujemy się z ukontentowaniem, pisze *Morning-Post*, że Xżę Wellington miał u Króla prywatne posłuchanie, z wyraźnej jego woli. Nie byłoby właściwą rzeczą robić w tej chwili iakieś domysły z tej okoliczności; lecz za dni kilka będziemy mogli zaspokoić ciekawość publiczną w tym względzie. Dziś przestaniemy na oświadczeniu: iż mamy niepłonną nadzieję, że wypadek ten zgodny będzie z nayszczerszemi życzeniami publiczności, i pomyslny naydroższym interessom oyczyzny.

— *Kuryer* zaś pisze: „Nasi koledzy dziennikarze, z partyi przeciwny rządowi Króla Jmci, usiłują wszelkie i naypospolitsze wypadki tłumaczyć na korzyść swego stronnictwa, i bez skruchy gotowi kłamać byle tyl-

ko poprzeć swą sprawę. I tak, bytność Xięcia Wellingtona u Króla ogłoszoną została przez kilka dzienników, iakoby z rozkazu monarchy i iako mająca mieć ważne skutki. Nic prostszego nad to, że w dniu imienin Króleskich Xżę Wellington osądził za rzecz przyzwoitą złożyć swoje uszanowanie N. Panu; ale fałszem jest utrzymywać, że Król Jmć zaprosił go do siebie lub że oczekiwał jego odwiedzin.

— *Times* umieszcza list swego korespondenta z Lizbony, w którym stara się on dowieść, że dom Miguel nie ma żadnych praw do reien-cyi. Korespondent ten donosi, że przyjaciele konstytucyi żądają aby dom Pedro przybył sam do Europy, objął berło, przywrócił spokojność krajowi, ustalił konstytucyą, i narreszcie zrzekł się tronu dla dom Miguela, po wymożeniu na nim przysięgi nienaruszania całości karty. Taki jest projekt, który naygłębsi politycy lizbońscy uważać mieli za iedyny do zapewnienia trwałości ustawie, podług słów korespondenta dziennika *Times*.

— *Times* pisze: „Mamy powody wierzyć iż opinia iaką nasz korespondent podaje za istnącą w Portugalli, to jest: iż dozwolą Infantowi dom Miguel powrócić do swego kraju, nie czyniąc żadnych poprzednich układów, i bez potwierdzenia onych przez głównejsze mocarstwa europejskie, jest bezzasadną.

„Prawda że ta pogłoska rozsianą została przez powstanców, którzy chcą swoje zasady utrzymać powagą samego dom Miguela; lecz ta pogłoska i mniemane znoszenie się z Infantenem nie mają naymniejszy pewności.“

— Ogłoszenie niepodległości Baszy Egiptu bardzo rozszerzoną jest powieścią; podobno Basza przynaymniej badał zdania mocarstw europejskich aby wiedział iak one przyjmą krok takowy. Dowiadujemy się, iż zaufani aienici wysłani zostali do Alexandryi, dla podania mu naylepszych środków i oznaczenia mu nayprzyjaźniejszej chwili do spełnienia jego życzeń.

— Dzienniki Stanów Zjednoczonych zawierają następujące artykuły:

Do Oswobodziciela. Dnia 15 Marca 1827, z Bogoty.

Jako reprezentant moiego kraju mam honor udać się do JW. Pana.

Musiłeś już zostać uwiadomionym o wypadkach w Peru, w tym kraju który tobie iednemu winien swą bytność, i który używał zupełnego pokoju kiedy cię powołano do Kolumbii, ażebyś przez swą moralną wyższość uśmierzył niechęć ludów Wenezueli.

Pozwól mi, JW. Panie, reprezentantowi rzpety Washingtona, prosić cię abyś wrócił do Bogoty, stolicy Kolumbii, i zbawił oyczyznę.

Bez ciebie, JW. Panie, wszystko będzie zgubione. Jeżeli się uchylisz od dalszych usług, dzieło rąk twoich, trzy rzeczpospolite, Kolumbia, Peru i Bolivia, pograżą się wkrótce w ciemności z których ie wydobyłeś.

Jestem i t. d. Beaufort. T. Watts.

— Przez statki z Vera-Cruz odebrano w Nowym Orleanie tamtejsze dzienniki do d. 13 Maja. Prowincya Durango jest ciągle niespokojna. Donoszą iż ma być wyznaczony nowy kommissarz dla rozgraniczenia między Meksykiem i Stanami Zjednoczonymi. To byłoby bardzo pożądane: dopóki granice nie zostaną oznaczone, dopóty niepodobna będzie zapewnić wymiar sprawiedliwości na wielu przestępcach którzy uchodzą na grunt sporny.

— *Gazeta baltimorska* zawiera następujący list z Vera-Cruz pisany pod d. 11 Maja:

„Z żalem donoszę ci osmutnym stanie naszego kraju; knowania wewnątrz i kabały zewnętrzne każą się nam obawiać, ażeby jakie wielkie poruszenie ludu nie zachwiało nawet instytucy krajowych.“

— Odebrano w Londynie gazetę kolumbijską, wydawaną w Bogota, do 15 Kwietnia włącznie. Ostatni numer zawiera postanowienie władzy wykonawczej zwołujące kongres do Tunja, gdzie jeden z jego członków leży chory. Postanowienie to zasadza się na powodach naglących, iako to: wzburzeniu rzeczypospolitey, gwałtowności stronnictw, powszechney nieufności, wypadkach w Peru, złym stanie skarbu, i. t. d.

z Paryża, 26 Lipca.

— Dwaj głuchoniemi korepetytorowie winstytucie króleskim byli przypuszczeni do złożenia swych życzeń Xięciu Bordeaux. Uczucie uwielbienia malowało się w ich oczach i twarzach. Jeden z nich wziął od drugiego ołówek i napisał z szybkością stenografu:

„Mości Xiążę, nie wiemy iak mamy mu wyrazić ukontentowanie iakiego doznaiemy wpatrując się w drogą osobę młodego Xięcia który obiecuje zarazem drugiego S. Ludwika i Henryka IV.“

— Kilka wyższych osób, wpuszczonych do warsztatu P. Bosio, mówi z największymi pochwałami o dwóch koniach przeznaczonych do bramy tryumfalney karuzeli, które już są skończone. Będą odlane z brązu w przyszłym tygodniu. Wóz jest całkiem skończony, i rzeźbiarz zatrudnia się już kolosalnym posągiem Pokoju, który będzie miał dziewięć stóp wysokości.

— Na dzień 31 b. m. zapowiedziano Paryżanom zabawę zupełnie nowego rodzaju; ma się ona odbyć w Villette, blisko Paryża. Rozpocznie się przez ubieganie muzykalne między rozmaitemi korpusami muzyki dworu króleskiego, gwardyi króleskiej i garnizonu. Nagrody będą rozdawane podług wyroku sądu przysięgłych, złożonego z naysznakomitszych artystów stolicy. Ten koncert muzyki wojskowej wykonywać się będzie na szadawce, ażeby mógł być słyszany od natłoku widzów, którzy otaczać będą tę wielką przestrzeń wody. Poczem nastąpi walka wodna. Przypyszny faierwerk wypuszczony z pośród szadawki zakończy tę zabawę.

— Jedna z gazet, pod artykułem z Francyi, donosi następującą osobliwszą wiadomość: Przywieziono teraz z Hindostanu ósmy cud świata. Kolos na 24 stop wysokim tronie siedzący, a

w iedney ręce słońce, w drugiej zaś trzymiący księżyc. Tron i olbrzym są zlanego złota; słońce zaś i księżyc wysadzone kamieniami dochodzącemi wartości 40,000 f. szt. Właściciel Irlandczyk jest zatem w posiadaniu bryły złota wartującej 25 mil. fr., i zewsząd mu za nią rozmaite czynią ofiary.

WIADOMOSCI LITERACKIE.

The Life of Napoleon Bonaparte i. t. d. Życie Napoleona Bonapartego, z poprzednim wstępem o rewolucyi francuzkiej; przez *Waltera Scotta*. 9 tomów.

(Z *Gaz. de France*.)

(Ciąg dalszy.)

Dwa pierwsze tomy oryginalney edycyi, są, iakśmy to już wspomnieli, całkowicie poświęcone obrazowi rewolucyi francuzkiej: w trzecim-to dopiero Walter Scott wprowadza swiego bohatera na scenę. Nie dość że naznaczył urodzenie jego w Ajaccio; wskazuje nawet ulicę tego miasteczka na której Napoleon pierwszy raz dzień uyrzał 15 Sierpnia 1769 roku. Wiadomo iż to datum było zaprzeczane: Bonaparte, mówiono, urodził się rokiem pierwszy; lecz, ponieważ Korsyka w téj epoce uważana była za posiadłość Genui, człowiek zarządzający Francją chciał przynajmniej uchodzić za Francuza. Było bardziey dowiedzionem, iż dla mniey ważnego powodu *Kalendarz cesarski* oszukiwał Europę corocznie względem lat cesarzowej Józefiny.

Odmalowawszy charakter niecierpliwy i porywczy młodego Napoleona, biograf usilnie stara się pokazać, że jego faworytalną zabawką była mała armatka bronzowa. „Zostawiam, mówi on, do rozebrania filozofom, czyli to była ta mała armatka, co wzbudziła w młodym Korsykaninie miłość do wojny, lub czyli też wrodzona miłość do wojny wzbudzała w nim tyle upodobania w małej armatce.“ Tymczasem, nim filozofowie rozwiążą to pytanie, autor wystawia nam drugiego syna Pani Letycyi, oddalającego się często na rozmyślania do iaskini z granitu na brzegu Korsyki od strony wyspy *Sanguinière*.

Hrabia Marbeuf, gubernator Korsyki, i protektor familii Banapartego, otrzymał dla młodego Napoleona miejsce w szkole wojskowej w Brienne. W liczbie jego nauczycieli znajdował się człowiek, który miał także stać się sławnym, i którego nazwisko będzie zawsze smutno połączone z nazwiskiem Napoleona: był to nieszczęśliwy *Pichegru*. Walter Scott uważa, że młody uczeń znaczne czynił postępy w matematyce, lecz że nigdy nie mógł nauczyć się mówić i pisać po francuzku poprawnie. Podobnie było ze wszystkimi innemi językami, a nawet z włoskim, jego językiem macierzyńskim. Uważano już w jego zadaniach szkolnych ten styl dziwny i butny, który on wyniósł później do tak wysokiego stopnia w swoich buletynach.

Ze szkoły wojenney brieńskiej przeszedł

młody Bonaparte do paryzkiej. Tam-to większa połowa jego biografów przypisuje mu scenę teatralną w puszczeniu się balonem żeglarza powietrznego Blanchard. Nowy biograf słusznie bardzo ten czyn zaprzecza; należy on do innego ucznia który się nazywał Dupont. Jest to wrzecz samą bardzo niezdolność dla tych subtelnych umysłów, które znalazły, iż, okazując tak gwałtownie chęć wyniesienia się w balonie, Bonaparte zdradzał już tajny swój instynkt który nim kierował w osiągnięciu szczytu wielkości ludzkich.

Wszedłszy wcześniej w służbę jako porucznik artylerji, Bonaparte znajdował się w Paryżu w 1792. Był on tam świadkiem dwóch okropnych dni 21 Czerwca i 10 Sierpnia. Kilku pisarzy oskarżało go nawet, iż figurował pomiędzy krwiożercami którzy uderzyli na Tuileries; Walter Scott utrzymuje, przeciwnie, iż on z największą zawsze mówił wzdargą o tej bandzie łotrów, która właśnie miała uciec wtenczas, gdy przymuszona nieczynność wojsk królewskich zwycięstwa im dozwoliła.

Ten rys dostateczny będzie do wykazania wiakim duchu bezstronności i sprawiedliwości historyk wziął się do pióra. Oto jest inny znowu, który nam się zdaie ważniejszy jeszcze. Gdzież się nie czyta, iż po odebraniu Tolonu Bonaparte miał rozkaz kartaczami zniszczyć osmset rojalistów, i że w raporcie o tej okropnej ekzekucji, mówił on: „Ci którzy tylko byli ranni od armat republikańskich, zostali dobici mieczem wolności i bagnietami równości.“ Raport ten, dodając, był podpisany *Brutus Bonaparte, obywatel sans-culotte*. Lecz, daleki od wierzenia temu zhytkowi dzikości i podłości, Walter Scott gotów jest przypuścić, iż młody officer artylerji, tak, jak się sam z tego chwalił, narażał się na gniew reprezentantów ludu wydzierając im ofiary.

Z wielkiego teatru wypadków publicznych, biograf przeprowadza czytelnika do najciemniejszych szczegółów prywatnego życia swego bohatera. Pokazuje go tak dalece będącego w potrzebie gdy stracił miejsce jako terorysta, iż znalazł się bardzo szczęśliwym mogąc przyjąć pomoc od aktora Talmy, który sam daleki był w owej epoce od tego, czém był później. Wspominają nawet o pewnym dobroczynnym odzwiercieniu w niektórych zbiorach anegdot; lecz Walter Skot nie spuszcza się tak nisko.

Pisząc historję swego bohatera, maluje także konieczne i dzieje większych zdarzeń przez które przechodził. Tak, przytacza, iż po upadku Robespiera kilku naczelników stronnictwa zwyciężkiego ułożyło projekt podniesienia tronu, lecz aby posadzić na nim nową i zupełnie im sprzyjającą dynastją. Ten projekt, który on przyznaie Xiędzu Syeyès, snuł się już w głowach wielu burzycieli, nawet przed śmiercią jeszcze Ludwika XVI. Pewny owoczesny gazeciarz, nazwiskiem Carra, proponował odtwarcie, aby koronować Xięcia brunświckiego.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

OBWIESZCZENIA RZĄDOWE.

ROZKAZ DZIENNY

DO WOJSKA POLSKIEGO.

W kwaterze głównej Dnia 20 Lipca 1827 roku.
w Warszawie. 1 Sierp.

ZANAYWYŻSZYM ROZKAZEM.

Przechodzi na reformę.

W piechocie.

W pułku 8 liniowym, Kapitan Antoni Żeromski, z przykommenderowaniem do pułku 6 liniowego.

Otrzymują dymisyje.

W pułku 3 liniowym, Podpułkownik Ludwik Oborski. W pułku 8 liniowym, Porucznik Jacenty Rousseau. Przykommenderowany do pułku liniowego Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia MICHAŁA nro 1, Porucznik Jan Kleczyński.

Otrzymują urlopy.

W korpusie inwalidów i weteranów.

Maior weteranów Bayer, przedłużenie urlopu na miesiąc 1, do Töplitz. — Podporucznik weteranów Lipieński, na dni 8, do Krakowa.

Naczelný Wódz:

(Podpisano) KONSTANTY,

W. X. R.

Zgodno z oryginałem:

p. t. ob. Szefa sztabu głównego,

Pułkownik Żwan.

Kommissya rządowa wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

Uwiedomia interessowane osoby, a mianowicie amatorów i artystów sztuk pięknych, iż tego-rocza wystawa twórców sztuk pomienionych odbywać się będzie w stolicy, w miesiącu Listopadzie r. b., poczynając od d. 5 t. m. O miejscu i czasie składać się mających na wystawę przedmiotów później ogłoszenie nastąpi.

W Warszawie, dnia 16 Lipca 1827.

Minister prezydujący:

(Podpisano) Stanisław Grabowski.

Sekretarz ilny:

Rakiety.

Kommissya województwa mazowieckiego.

Wzywa ninieyszem niewiadomych z pobytu sukcesorów Karola Górskiego, byłego w latach 1817 dzierżawcy folwarku Rembów, w ekonomii Kowal, ażeby, celem przejrzenia aktu sprawdzenia warunków kontraktowych, i przyznania formowanych z strony skarbu pretensy lub zrobienia swoich przeciw niemu uwag, do biura Kommissyi wojewódzkiej, do sekcji ekonomicznej, posiedzenia swe w domu rządowym przy ulicy Przejazd nro 646 na drugim piętrze odbywającej, w ciągu miesięcy trzech od daty dzisiejszej niezawodnie zgłosili się; w razie przeciwnym bowiem, pretensye za przyznane uważanemi, i należność skarbowa z majątku ich, a gdyby ten nie wystarczał z kaucyi ściągniętą zostanie.

W Warszawie, dnia 1 Czerwca 1827 roku.

Za Radę stanu, Prezes:

Referendarz stanu, Kommissarz wdżki,
Koźuchowski.

Sekretarz ilny: Filipecki.